

SAINDUA eta MASTI

Nork ez du ezagutzen Saindua? Aintzina Hondarribitik lehorrez irtetzeko bide nagusia, errebidea, hortik zihoan, nahiz Lezo aldera edo nahiz Irunera. Semisarga auzotik (Zimizarga ere irakurtzen da 1787. urteko zentsoan) Jaizubia aldera. Mareagora zenean ez bai zen beste biderik, urez izan ezik. Horregatik, Saindua, bidezkoek otoitz egiteko eraikia zen, "humilladero" deritzaien horietakoa.

Sainduaren lehen berria 1521. urteko zat dakar Florentino Portuk bere monografiaren 391. orrialdean. Luis Murugarrenek, "Relación de puntos religiosos de Guipúzcoa" deritzan lanean, Sainduaz gainera "Sto. Crucifixo" bezala ere badauka, 1587an, Baina handik berrehun urtera, Floridablanca-ren aginduz egin zen zentso hartan Saindua hutsik dator eta Gipuzkoako **Nomenclátor**-ean, 1857an, Saindua-santoru bezala aipatzen da, baina hortik izena hartu zuen ondoko etxea Sainduak.

Saindua oso jatorra iruditzen zaigu, batere zalantzarik gabe, zeren Hondarribia aintzina elizaz Baionako Apezpikategikoa zenez, Borts-hiriak, Bertiz harana eta Baztan bezala, eta euskalkiz ere goinafarreraz eta lapurterazkoa, geroztik gipuzkerarekin kutsatuz badator ere. Azken

mendeotan Saindua da lapurtar era jatorra eta ez da inondik ere harrigarri izen hori Hondarribian kokaturik aurkitzea, bertako euskararen forma zaharretikoa denez. Horregatik, Lonja berrian "Done Pedro Itxas-gizonen Kofradia" jartzea, gaitzerdi bada ere, ez da Hondarribirako erarik jatorrena. Hor ditugunez Perukene (Peru izenetikako etxe izena) eta Saindua izen zaharrak.

Gaitzerdi esan dut, gaurkoan hori ez denez kezkatzen nauena. Sainduatik

aurreratxoago bada inolazko kezkarik gabe "La Copa" deritzen dioten bidegurutzea, duela urte guti koparen itxurazko loreontzia egin zutelako. Baina, toki hori, Masti ("mahasti"; 1787an Mastia, artikuluz) eta Kasanuebana zeritzan etxeen artian dago. Eta Masti edo Mahasti izena itzultzea merezi du, besterik ezean kopa itxusi hori kenduaz, bere oroitzapenik gelditu ez dadin. Lekuizenak jator gordeztza hizkuntzaren onuragarri bait da.

Juan San Martin

SAINDUA

ESKOLETAKO ORRIA

GAINEAN DITUGU, IRITSI DIRA

Otsailaren bukaeran Inauteriak ospatuko ditugu. Urtero bezala, haurren eguna ostirala izango da. Dirudenez, eskean ibiltzeko ohitura galtzen ari da, ez ordea, arratsaldeko mendari eta jokuena.

Ea eguraldiak laguntzen duen eta kalean entzuten ditugun Bordarik, egun hontarako, antolatatu zituen koplak:

Maskara, a, a, a,
Ziripoten ikara,
Miel Otxin zara
gu izutzen ez gara.

Maskara, e, e, e,
lukainka mutur mehe,
Austerre egun arte
gabiltza jo ta ke.

Maskara i, i, i,
ipurdia ageri
gaur dugu Inauteri
gaitezen liberti.

Maskara o, o, o,
gizen ta lodiko
txerrenen antzeko
fas hemendik betiko.

Maskara u, u, u,
Inauteriak ditugu,
altxa porru ta buru
Euskaldunak gara gu.

DENEN LANA

Aldizkari hau zabalik dagoela idatzi nahi duen guztientzat ez da nobedadea. Baina dena dela, irakurtzen ari zaren orrialde hau, eskolako partaideentzat eta bereziki erdi, goi ziklo eta hortik gorako ikasleentzat gordea dago.

Hala eta guztiz ere, oso ikasle gutxi izan dira orain arte bere lanak bidali dituztenak. Motibazio nahikoa izan beharko litzateke norberak egindako lanak argitaratuak ikustea. Beraz, animo eta ea hemendik aurrera zuen lan sortak jasotzen ditugun, orrialde hauetan ateratzeko.

Bidal itzazue zuen ipuin, bertso, kontakizun eta historiotxoak. Hilabete batean lekuri ez bada argitaratzeko, bestean aterako da eta herritarrok irakurtzeko aukera izango dugu.

Ikastolako Txepetxak

AMA GUADALUPEKO IKASTETXEA

Euskarari bultzada bat emateko asmoekin, joan den Gabonetan ipuin lehia-keta bat prestatu genuen.

Hauek izan ziren irabazleak:

1. go Mailakoak:

IDOIA FERNANDEZ eta SHANDRA
SERGIO SANCHEZ eta LUIS ELORZ

2. garren Mailakoak:

SUSANA MENDEZ eta MIREN IZA
LUCAS MOREU

3. garren Mailakoak:

JON GARRAUS
IVAN AGUADO eta GORKA
ARBELAIZ

4. garren Mailakoak:

CRISTINA ALZA
AINARA ANCISAR eta MAIDER
ROMERO

5. garren Mailakoak:

ANDONI LARRA eta AITOR
GALLEGO
LEIRE ETXARRI eta LUPE
AMORRORTU

6. garren Mailakoak:

JON ANCISAR eta JUAN CRUZ
BARBARIN
REMI LAZKANOTEGI eta MIKEL RICO

7. garren Mailakoak:

ALFONSO GOMEZ eta ZENON
VAZQUEZ
RAFAEL ORTIZ eta IÑIGO
MUGURUZA

8. Mailakoak:

JAVIER SUSPERREGI eta J. M.
AMANTEGI
JUAN PABLO MORENO eta ALEX
SANTOS

Anutxi eta Josune